

Hørings svar til Forslag til endringer byggteknisk forskrift § 7-2 m.m. om sikkerhet for overvann

Se vedlagte høringsuttalelse som også er innkopierte nedenfor.

Høring - Forslag om nye regler om overvannshåndtering - Byggteknisk forskrift (TEK17) og byggesaksforskriften (SAK10)

1. Innledning

Det vises til Direktoratet for byggkvalitets høringsnotat av 2. mars 2020 med høringsfrist 29. juni 2020. Høringen følger opp forslag om håndtering av overvann som ble foreslått av utvalget bak NOU 2015: 16 (heretter Overvannsutvalget).

Norges Bondelag vil fremheve følgende viktige påpekning i høringsnotatet på side 6:

"Vellykket overvannshåndtering er avhengig av at treleddsstrategien er nøye vurdert opp mot risiko og sårbarhet i hele området, ikke bare den enkelte byggegrunn. Gode planer for overvann er derfor helt nødvendig for en god overvannshåndtering. Reglene om overvann i TEK17 er derfor ikke ment å erstatte planlegging, men skal sikre et minimum av overvannshåndtering i tilfeller der planleggingen ikke har vært tilstrekkelig."

Det er viktig at planmyndighetene håndterer flom- og overvann helhetlig, slik at hele nedbørsfeltet ses i sammenheng. Dette er et krevende arbeid «... med et stort antall involverte parter og hvor konsekvensene i mange tilfeller er større for de som ligger «nedstrøms» enn der problemet oppstår» [Fotnote: Jf. [NIFS-sluttrapport fra FoU-programmet Naturfare, infrastruktur, flom og skred \(2012-2015\) side 7](#). NIFS-programmet var en felles satsing mellom Jernbaneverket, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Statens vegvesen.]. Norges Bondelag vil fremheve behovet for at kommunene involverer grunneierne, for å oppnå god overvannshåndtering og at hele nedbørsfeltet ses i sammenheng – også eiendommer *nedstrøms*. I tillegg til grunneierne selv kan lokallag i Norges Bondelag, utmarkslag, skogeierlag og elveeierlag ha inngående kunnskap om lokale utfordringer med flom- og overvann. Myndighetene bør derfor vurdere om også slike lag bør involveres i planarbeidet med nedbørsfelt og vassdrag. Dette innspillet har Norges Bondelag også gitt i høringen til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om endringer i plan- og bygningsloven i høringsnotatet 2. mars 2020. Vi har for øvrig enkelte merknader til høringen som beskrives i punkt 2 og 3 nedenfor.

2. Merknader til TEK17 §§ 7-2 og 15-8

Direktoratet for byggkvalitet foreslår å likestille sikkerhet mot oversvømmelse på grunn av overvann med flom og stormflo med de samme sikkerhetsklassene som er angitt i TEK17 § 7- 2. Kort fortalt innebærer det at garasjer skal sikres mot nedbør med 20 års gjentaksintervall, bolig og næringsbygninger, herunder driftsbygninger i landbruket, mot nedbør med 200 års gjentaksintervall og sentral infrastruktur som sykehus mot nedbør med 1000 års gjentaksintervall.

Det foreslås at kravet i TEK17 § 15-8 om i størst mulig grad å infiltrere og på annen måte håndtere overvann på eiendommen flyttes til plan- og bygningsloven. Dette erstattes med en ny bestemmelse i § 15-8 om at der ikke planbestemmelser gir et annet grunnlag, må løsninger for bortledning av overvann og drensvann planlegges ut fra 200-årsnedbøren.

Norges Bondelag er positive til at det fastsettes nærmere konkrete krav om overvannshåndtering i TEK17.

Vi mener imidlertid det er grunn til å utrede nærmere grunnlaget for kravet om at bolig og næringsbygninger planlegges for å tåle 200-årsnedbør. Det vises til at direktoratet selv innser at det tilgjengelige datagrunnlaget er veldig begrenset, samt usikkerheten som knytter seg til «*hvilke kostnader skjerpingen av krav vil føre til, hvilken nytte som vil oppstå og hvordan nytte og kostnader fordeles*». I Menon Economics' rapport skrives det at det er usikkerhet knyttet til den samfunnsøkonomiske lønnsomheten: «*Vi har ikke data til å kunne slå fast om dimensjonering for 200-års nedbør er det optimale nivået, eller om man for eksempel kan risikere å overdimensjonere tiltakene*». Videre vil Norges Bondelag vise til usikkerheten rundt sikkerhetsnivået som Norsk Vann trekker frem i sin oppsummering av merknader til forslagene i deres høringsuttalelse 22. mai 2020:

"Norsk Vann mener forslaget til sikkerhetsklasser for skader fra overvann, slik de er foreslått i TEK17 §§ 7-2 og 15-8, vil bli krevende å oppfylle. Det er stor usikkerhet rundt fremskrivning av nedbørhendelser og hvilken

påvirkning tidligere nedbør og snøsmelting har for avrenningen gjennom store felt.

Norsk Vann anbefaler at direktoratet halverer kravene til sikkerhetsnivå i § 7-2, eventuelt tillagt et klimapåslag.

Usikkerheten om hvilken risiko et tiltak vil skape er enda større for nedstrøms bebyggelse enn risikoen for skade på bygningen som vurderes satt opp. Nedstrøms bebyggelse kan være langt unna der tiltaket skal gjennomføres. Tiltakshaver må derfor ta hensyn til hvilken vei vannet vil renne i store områder, herunder hvilken betydning økt avrenning vil ha for kapasiteten i etablerte overvannsanlegg. I tillegg kan det være nødvendig å vurdere hvor utsatt de enkelte bygningene er for skade. Norsk Vann anbefaler at kravet til sikkerhet for nedbør med 200 års gjentakintervall i § 15-8 erstattes med et krav om grundige risikovurderinger for nedstrøms bebyggelse."

Når det gjelder forslaget til § 15-8, er Norges Bondelag enig med Norsk Vann i oppsummeringen ovenfor om at det i stedet må foretas grundige risikovurderinger for nedstrøms bebyggelse og dyrket mark ved bortledning av overvann og dreisvann. Tiltakshavere må foreta grundige vurderinger som sikrer nedstrøms bebyggelse og dyrket mark i størst mulig grad mot oversvømmelse og andre ulemper.

Direktoratet ber om tilbakemelding fra høringsinstansene om det er hensiktsmessig at det fremkommer av ordlyden i TEK17 § 15-8 første ledd at reguleringsplan kan gi andre regler. Forholdet til plan er ikke tatt inn i forslaget til ny bestemmelse. Norges Bondelag mener det vil gi bedre klarhet at dette tas inn i bestemmelsen.

3. Merknader til SAK10 § 5-4

I SAK10 § 5-4 tredje ledd bokstav j foreslår direktoratet å ta inn i forskriften at flomveier for overvann er ett av forholdene som skal belyses i byggesøknad der det er relevant.

Norges Bondelag mener det er positivt at flomveier for overvann tas inn i forskriften som ett av forholdene som skal belyses i byggesøknad der det er relevant. Dette kan forhåpentligvis bidra til at dyrket mark nedstrøms i større grad blir hensyntatt ved vurderingen av flomveier for overvann.

Med hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Erlend Stabell Daling Sem Varhaug Søberg

Se vedlegg

- Høringsuttalelse - Overvann - Endringer i byggteknisk forskrift (TEK17) og byggesaksforskriften (SAK10) - 29.06.2020.pdf
-